Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Kestävä liiketoiminta
Tiina Haapasalo

muistio 7.3.2016

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Itämeren nimeäminen typenoksidipäästöjen erityisalueeksi HELCOMissa (O 31/2016)

Ilmasto- ja ympäristötoimien kustannustehokkuus

Itämeren tilan parantamiseksi tarvitaan monenlaisia toimenpiteitä ja rantavaltioiden tiivistä yhteistyötä. On tärkeää, että toimenpiteet valitaan ja kohdennetaan niin, että saavutetaan mahdollisimman suurta hyötyä ja mahdollisimman kustannustehokkaasti.

Laivaliikenteen typpipäästöt ovat vähäinen osa Itämeren typpikuormituksesta eli 2-3 %. NECA-määräyksillä saavutetaan laivaliikenteen typpipäästöjen vähenemä, joka on yhden prosentin luokkaa kokonaiskuormituksesta vuoteen 2040 mennessä.

Tästä aiheutuvat kokonaiskustannukset olisivat noin 30 M€/v vuoden 2040 tilanteessa. Kustannukset syntyvät vuoden 2021 jälkeen rakennettaviin aluksiin tarvittavista katalysaattori-investoinneista ja niiden käyttökustannuksista. Aluskanta uusiutuu 20–30 vuoden kuluessa, joten kustannukset kasvavat vähitellen. Kustannukset voivat olla jonkin verran alhaisemmat, jos LNG:n käyttö yleistyy uusissa aluksissa.

Kustannustason arviointiin liittyy epävarmuuksia, sillä tässä maailmantalouden tilanteesta polttoaineiden ja raaka-aineiden hintatasot ovat ennätyksellisen alhaiset.

Globaalisti tasaveroiset ilmasto- ja ympäristövaatimukset

Ulkomaankaupan merkitys Suomelle on aivan keskeinen. Suomen sijainti tekee suomalaisyritysten logistisen kilpailukyvyn riippuvaiseksi meriliikenteestä. Meriliikenteeseen kohdistuvat kustannukset rasittavat kansainvälisessä markkinassa kauppaa käyviä yrityksiä enemmän täällä kuin keskisen Euroopan kilpailijamaissa.

Ehdotettu NECA-säädäntö ei olisi globaalisti tasaveroinen. Se ei olisi tasapuolinen myöskään EU-maiden kesken, sillä vastaavia vaatimuksia ei ole vireillä Välimerelle tai Mustalle merelle.

Suomen tulisi kansainvälisissä järjestöissä ottaa lähtökohdaksi, että valmisteltavat velvoitteet ovat tasaveroisia, eikä Suomen ulkomaankaupalle kohdistu erityisvaatimuksista lisäkustannuksia. Etenkin vallitsevassa taloustilanteessa ei tulisi tehdä mitään, mikä lisää suomalaisyritysten kustannustaakkaa ja heikentää kilpailukykyä.